

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

Проект!

№.....

..... 2017 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от Красимир Вълчев - министър на образованието и науката

Относно: *Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 162 на Министерския съвет от 20.06.2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание на чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 162 на Министерския съвет от 2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления.

С Решение № 9393 от 14.07.2017 г. на Върховния административен съд (ВАС) по административно дело № 2207/2017 г. е отменен § 1, т. 2, 4, 6 и 8 от Постановление № 8

на Министерския съвет от 13.01.2017 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, обнародвано в "Държавен вестник", бр. 7 от 20.01.2017 г., с което извършената промяна в ПМС № 162/2001 г. е само частична.

По издаденото решение и след касационна жалба от страна на Министерския съвет на Република България, ВАС издава ново Решение № 13391 от 7.11.2017 г., с което потвърждава оставането в сила на предходното такова с аргументите, че липсват от страна на вносителя мотиви с ясно и обосновано посочване на причините, които налагат приемането на акта, целите, които се поставят с промяната в нормативната уредба, финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба и очакваните резултати от прилагането на нормативния акт.

В тази връзка Министерството на образованието и науката внася за разглеждане нов Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 162 на Министерския съвет от 20.06.2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления, със следните мотиви за неговото приемане:

Предложените промени се изразяват в изменението на част от коефициентите, по които се умножава базовият норматив за издръжка на обучението. Те са израз на усилията, които Министерството на образованието и науката полага за повишаване ефективността на публичните разходи в системата на висшето образование. Необходимостта от корекция на съотношенията в нормативите между отделните професионални направления възниква от създадения към момента дисбаланс във държавното финансиране и това е видно от публично достъпните отчети за касово изпълнение на бюджетите на държавните висши училища. Притежаването на огромни наличности по сметките от определени висши училища, обучаващи студенти и докторанти само в една от областите на висше образование е индикатор за неефективност на публичните разходи.

Финансирането на държавните висши училища е процес, в който се разпределят публични средства за нуждите на страната и обществото. При сегашните коефициенти се формират излишъци на средства при финансирането на определени професионални направления като „Медицина“, „Стоматология“ и „Фармация“ и съществени дефицити на средства в определени области на висшето образование (педагогически, хуманитарни, технически и изкуства). Сегашните диференцирани нормативи в ПМС 162/20.06.2001 г. за професионални направления „Медицина“, „Стоматология“ и „Фармация“ не изразяват себестойността на образователния процес на обучаващите се, а я надвишават значително.

Нагрупването на огромни финансови ресурси само в една от областите на висше образование е показател за нецелесъобразно и неефективно разпределение на средства, което води до явен дисбаланс в системата. Отчетен е фактът, че тези държавни висши училища събират значителни такси за обучение, особено за платеното си обучение, което предоставят. Намаляването на диференцираните нормативи за обучение по горепосочените професионални направления в никакъв случай няма да доведе до липса на средства в нито един аспект на тяхната дейност.

На следващо място сред мотивите е уеднаквяване на образователната инфраструктура в страната с европейската практика по отношение на държавното финансиране. В изследване на Националния център за информация и документация на тема „Модели на публично финансиране на висшето образование. Нова програма на Европейския съюз за развитие на висшето образование“ е направен анализ на финансирането на висшето образование в редица европейски държави. Видно от него е голямата диференциация на финансиране, най-вече на база постигнати резултати в областта и стимулиране на иновациите. Различните области на висше образование също биват финансиране с различни коефициенти и тежести, като отношението между най-силно финансираните професионални направления и най-слабо финансираните е не по-голямо от 5 към 1. При сега действащите разпоредби на ПМС № 162/2001 г. се наблюдава наличие на почти двойно по-големи диспропорции между отделните професионални направления, тъй като за професионални направления „Медицина“, „Стоматология“ и „Фармация“ диференцираният норматив е в размер 9,40, докато при „Икономика“, „Администрация и управление“ и „Туризм“ е 1,00.

Съгласно изискванията на чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за нормативните актове и в изпълнение на чл. 35, ал. 2, т. 7 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация проектът на Постановление и доклада към него бяха публикувани за обсъждане на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

Проектът на Постановление не съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена справка за съответствие с европейското право.

Предложеният проект на Постановление на Министерския съвет няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предложените промени ще се реализират в рамките на утвърдените средства за държавните висши училища със Закона за държавния бюджет за 2018 година.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 162 на Министерския съвет от 2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката